

Ingela Hemming, SEB:s Företagarekonom

Måndag den 21 maj 2012

Småföretagen tog stryk under första kvartalet

Ljusning efter trög start på året – men inhyrning kommer att gå före nyrekrytering

Den 3 maj avslutade SEB årets andra Företagarpanel där drygt 1 400 företagare kommenterar sin syn på konjunktur och rekrytering. Mätningen visar på en ökad optimism inför årets andra kvartal efter ett kärvt första kvartal. Var fjärde företagare upplevde ett svagt första kvartal. Nästan var fjärde företagare, 23 procent (16 procent Q1), tror dock på högre tillväxt kommande tre månader, 66 procent tror på oförändrad aktivitet och bara 10 procent (23 procent Q1) tror på lägre tillväxt. Var åttonde företagare avser hyra in ny personal kommande tre månader, något fler än de som planerar att anställa.

SEB:s Företagarpanel mäter regelbundet konjunkturläge och mer långsiktiga frågor hos tusentals svenska småföretag. Årets andra mätning visar att det första kvartalet blev ojämnt och drog ned lönsamheten framför allt bland medelstora företag (50-249 anställda). 49 procent av de medelstora företagen uppger att Q1 blev "normalt", 27 procent att det blev "svagt" och 24 procent att det var ett "starkt" kvartal. Andelen medelstora företag som uppger "god lönsamhet" har fallit från 52 procent vid början av året till 31 procent i slutet av april.

Nu verkar det dock vända och optimisterna blir fler, även inför utsikterna för helåret. På frågan "Vad tror du om utvecklingen av ekonomin under det kommande året?" uppger 39 procent "högre tillväxt" (28 procent i Q1), 50 procent "oförändrad tillväxt" och bara 11 procent "lägre tillväxt" (25 procent i Q1). Optimismen har ökat i alla grupper, från enmansföretag till medelstora företag.

- Den oroliga omvärlden satte sina spår hos småföretagen under första kvartalet. Optimismen inför kommande månader säger mycket om hur väl svensk konjunktur håller emot krissignalerna från Europa, säger Ingela Hemming, SEB:s Företagarekonom.

De flesta företag avser att ligga tämligen still vad gäller personalstyrka inför sommaren. 11 procent av alla företag uppger att man avser att anställa, 13 procent att man avser att hyra in ny personal. Ser man till branschhemvist är tillverkningsföretagen mest offensiva: 16 procent svarar att antalet anställda kommer att öka och 21 procent att man avser att hyra in personal de närmaste tre månaderna.

Bland medelstora företag är inhyrning en stor och växande företeelse, hela 60 procent av företagen med 50-249 anställda har inhyrd personal. De vanligaste orsakerna är "tillfällig personalbehov", "smidigt vid konjunktursvängningar" och "för att få in rätt kompetens".

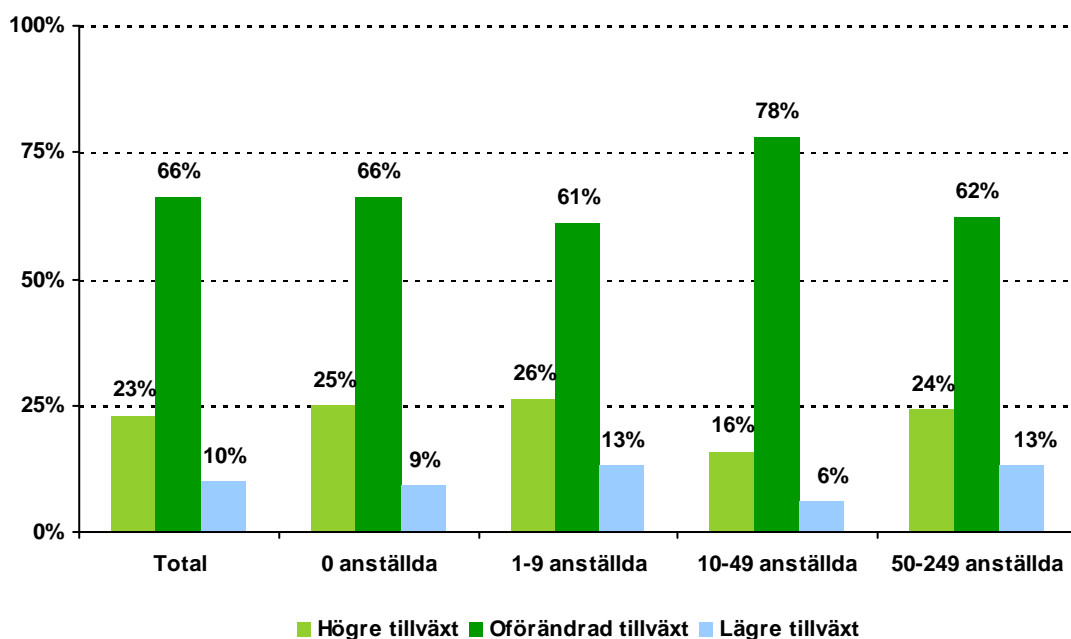
- De medelstora företagen står för en viktig del av tillväxten i vårt näringsliv och det är tydligt att bemanningsföretagen är en del av deras framgång, både för att hitta rätt

kompetens men också för att stå för flexibiliteten när efterfrågan viker, säger Ingela Hemming, SEB:s Företagarekonom.

Ljusare framtidsutsikter

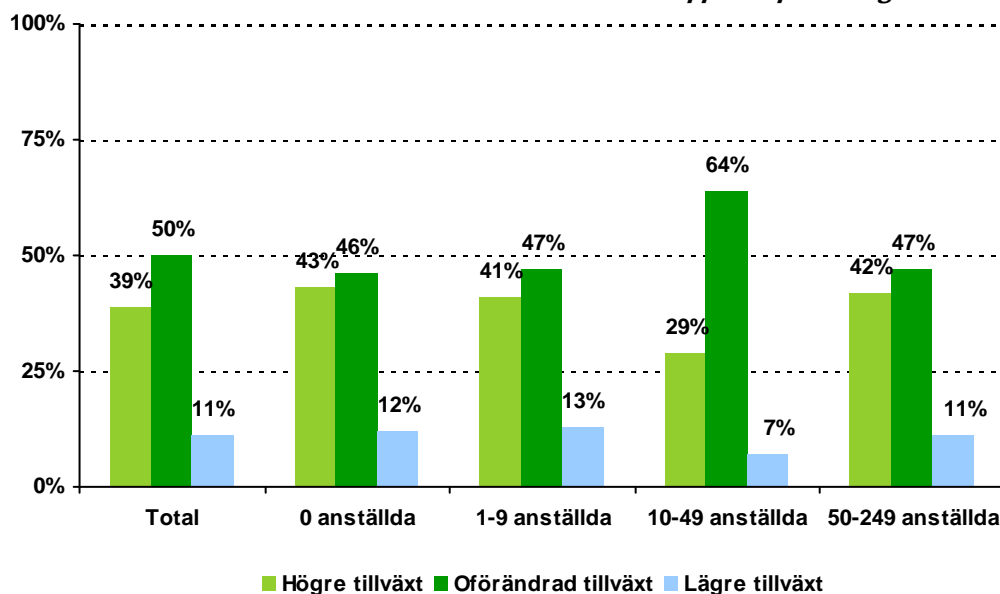
I vår nya mätning av svenska små- och medelstora företags konjunktursyn gällande både den svenska ekonomin och det egna företaget ser vi att många upplevt ett kärvt första kvartal, men är mer optimistiska kring tillväxten i svensk ekonomi under de kommande tre månaderna. Vid årets första mätning, som genomfördes i februari, var det 16 procent som trodde på en högre tillväxt under det kommande kvartalet – nu har den siffran gått upp till 23 procent.

Graf 1: Vad tror du om utvecklingen av ekonomin i Sverige under de kommande tre månaderna? Uppdelat på företagsstorlek

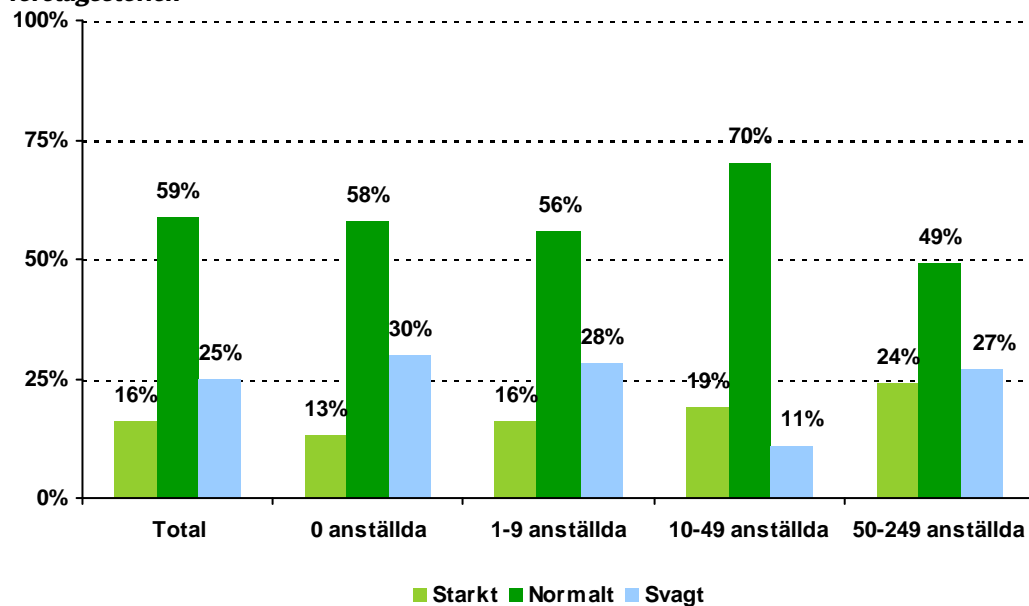
Likaså gällande tron på svensk tillväxt under det kommande året så ser siffrorna betydligt ljusare ut nu än i februari. Nu svarar 39 procent av företagarna att de tror på högre tillväxt i Sverige under det kommande året, mot 28 procent vid sen senaste mätningen.

Graf 2: Vad tror du om ekonomin under det kommande året? Uppdelat på företagsstorlek

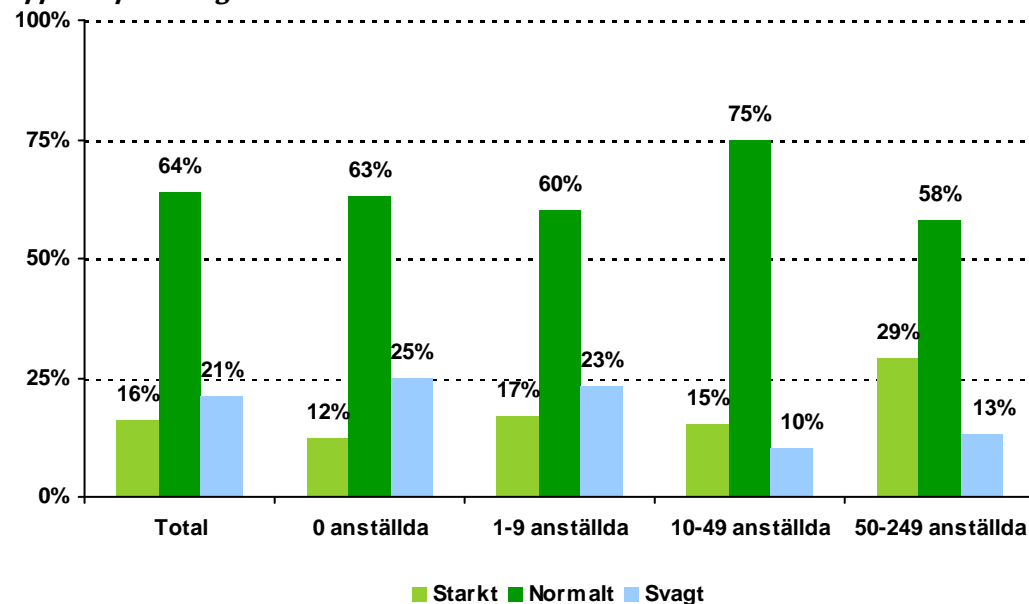
När det gäller synen på det egna företags omsättningsutveckling gällande både det senaste och det kommande kvartalet så ligger siffrorna kvar på nästan samma nivå som vid den förra mätningen. Det är fortfarande betydligt fler som svarar att omsättningen de senaste tre månaderna har utvecklats 'starkt' eller 'normalt' än de som svarar att omsättningen har utvecklats svagt, se graf 3. Framför allt är det de större företagen, med 50-249 anställda som har haft en stark omsättningsutveckling det senaste kvartalet. Bland de företag som svarar att omsättningen har utvecklats sämre det senaste kvartalet anger en majoritet (72 procent) att anledningen till den svaga utvecklingen beror på konjunkturen.

Graf 3: Hur har företags omsättning utvecklats de senaste tre månaderna? Uppdelat på företagsstorlek

När det gäller det kommande kvartalet är det något färre, 21 procent, som tror på en svag omsättningsutveckling det kommande kvartalet jämfört med dem som har haft en svag utveckling det senaste kvartalet, se graf 4. Även när det gäller tron på det kommande kvartalet är de medelstora företagen de mest optimistiska och 29 procent av dessa tror att företags omsättning kommer att utvecklas starkt.

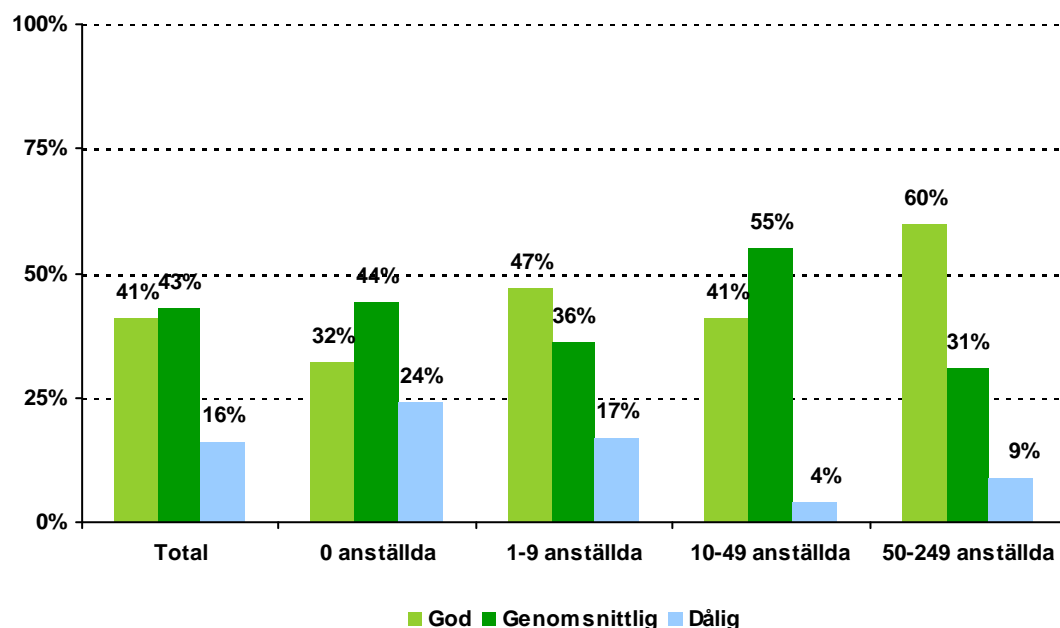
Graf 4: Hur tror du att företags omsättning kommer att utvecklas de kommande tre månaderna? Uppdelat på företagsstorlek

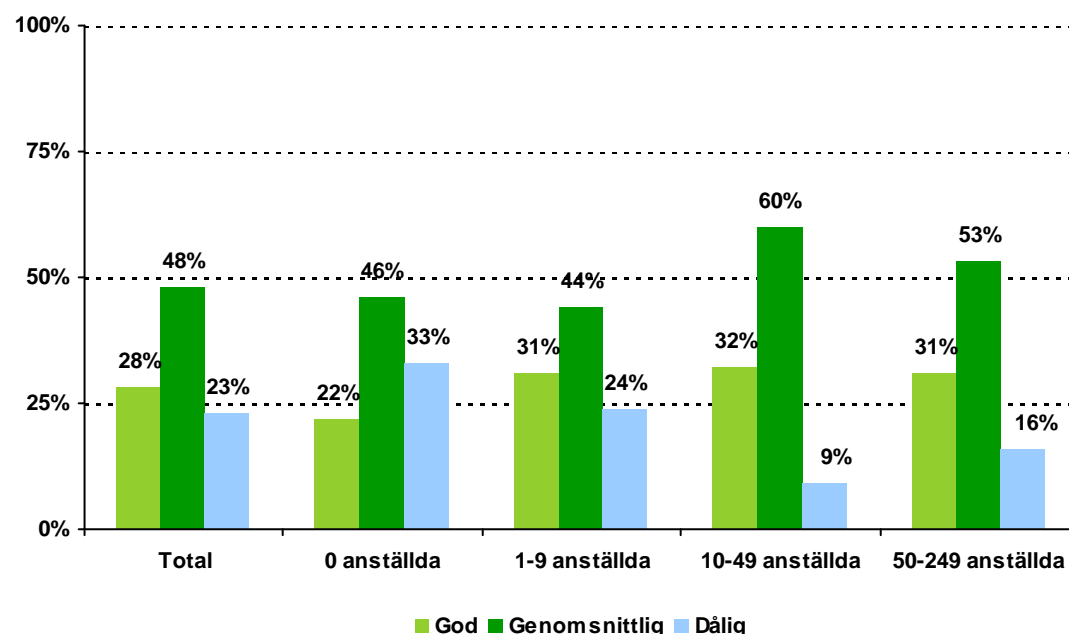
Något sämre lönsamhet

Det första kvartalet drog ned både företagens allmänna finansiella ställning och lönsamheten, särskilt bland de medelstora företagen med 50-249 anställda. Trots det är det fortfarande en klar majoritet som svarar att de har en god eller genomsnittlig finansiell ställning och god lönsamhet i sina företag. Det är tydligt att de större företagen har en bättre allmän finansiell ställning än de minsta företagen. Det är även högre andel bland tillverkningsföretagen som uppger att de har god finansiell ställning (46 procent) jämfört med tjänsteföretag (41 procent) samt handelsföretag (38 procent). 42 procent bland de företag som drivs av män uppger att de har god finansiell ställning, jämfört med 38 procent bland kvinnorna som driver företag.

Graf 5: Hur ser ditt företags allmänna finansiella ställning ut idag? Uppdelat på företagsstorlek

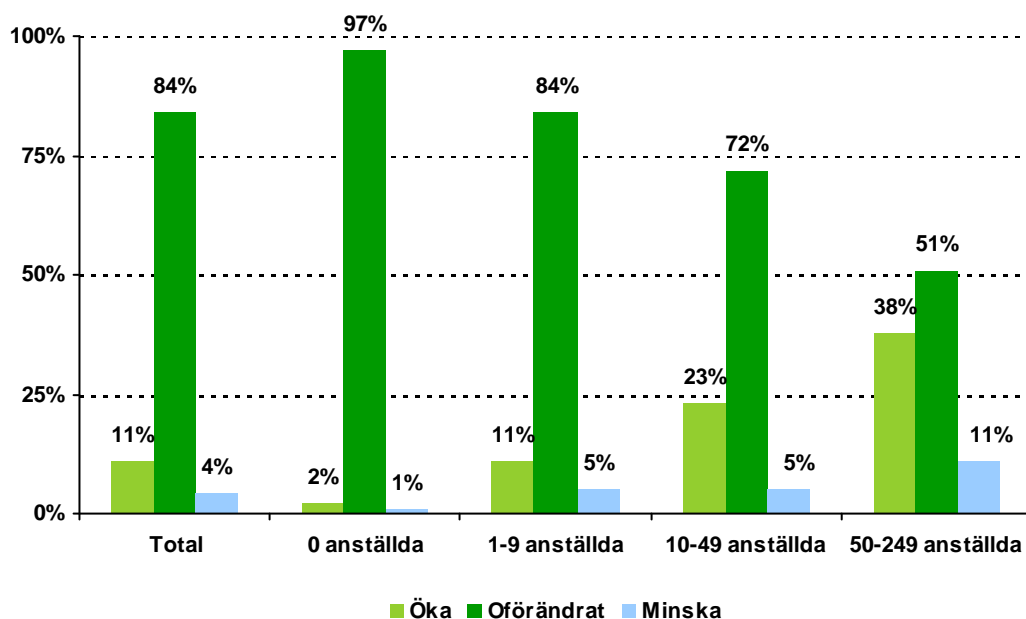
Graf 6: Hur ser lönsamheten ut för ditt företag idag? Uppdelat på företagsstorlek

Planerade nyanställningar

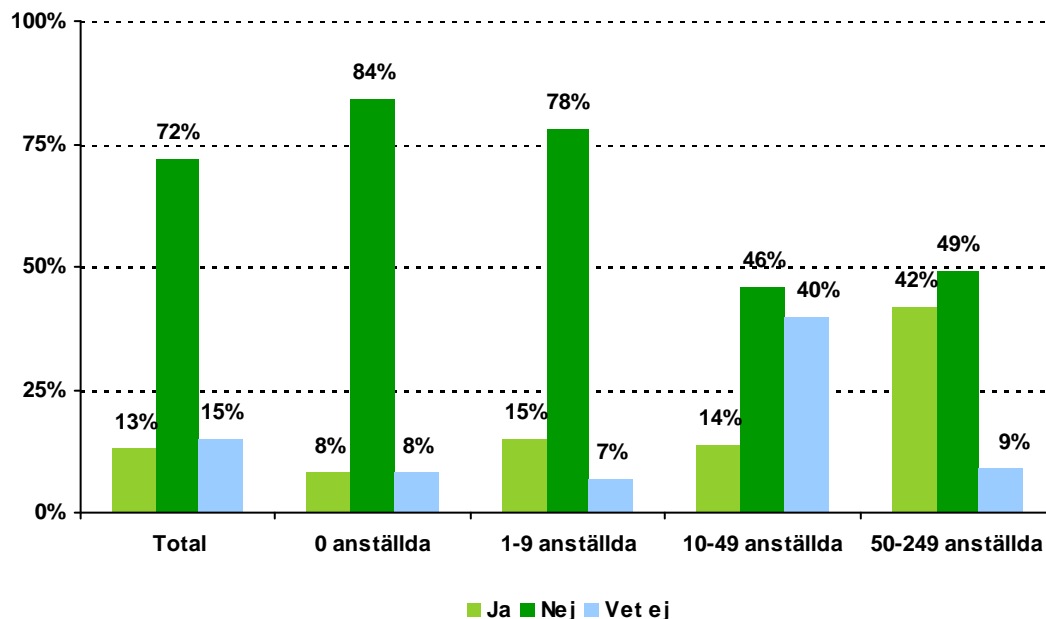
Det är fortfarande en betydligt större andel av företagen som planerar för utökad eller oförändrad personalstyrka jämfört med de som planerar att minska sin personalstyrka, se graf 7. Bland de medelstora företagen är det dock en betydligt lägre andel som nu uppger att de planerar att utöka sin personalstyrka det närmaste kvartalet – ned från 50 procent till 38 procent. Sett till bransch är det framför allt tillverkningsföretag som förväntar sig en ökad personalstyrka de närmaste tre månaderna (16 procent), medan tjänsteföretagen är mest försiktiga, 10 procent bland dem svarar att de planerar för ökad personalstyrka.

Graf 7: Förväntas antalet anställda i företaget i Sverige de närmaste tre månaderna öka, vara oförändrat eller minska? Uppdelat på företagsstorlek

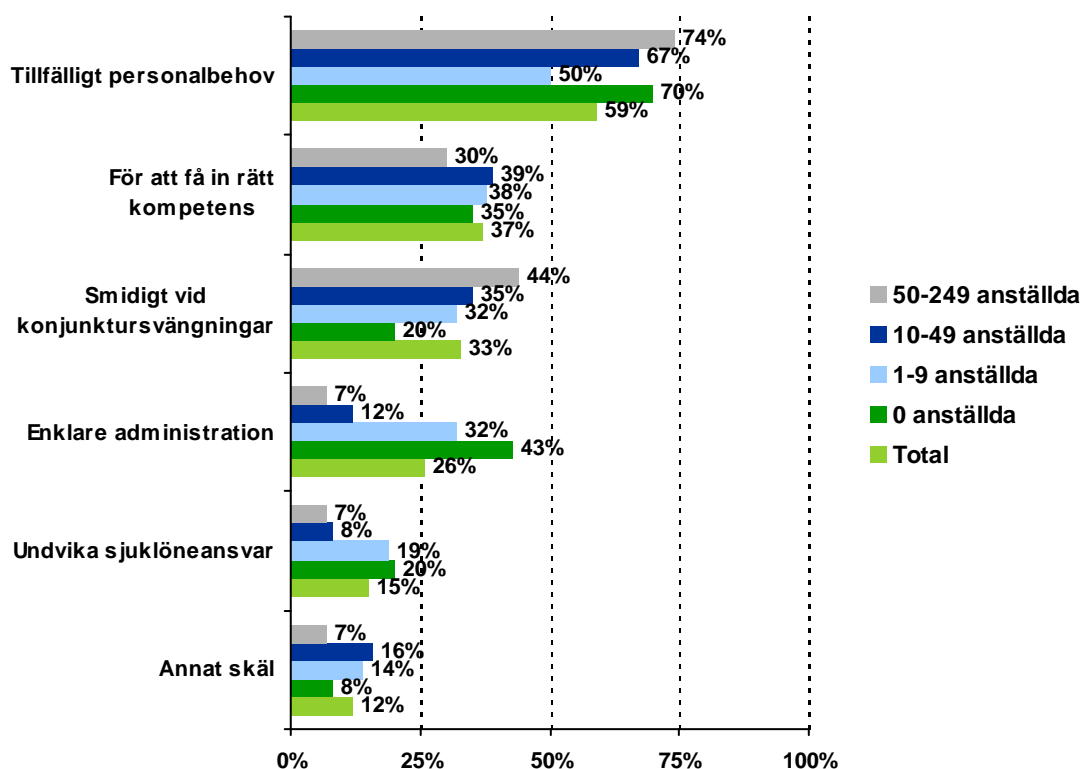
Det är något fler företag som planerar att hyra in personal, 13 procent, jämfört med de 11 procent som planerar att öka antalet anställda i företaget. Bland de medelstora företagen planerar så många som 42 procent att hyra in personal det kommande kvartalet, se graf 8. Sett till bransch är det framför allt tillverkningsföretag som planerar att hyra in personal det kommande kvartalet, 21 procent,

Graf 8: Planerar ni att hyra in personal under de närmaste tre månaderna? Uppdelat på företagsstorlek

Den vanligaste orsaken till att företagen väljer att hyra in personal är 'tillfälligt personalbehov', vilket totalt sett knappt 60 procent svarar. Andra orsaker är 'för att få in rätt kompetens' samt 'smidigt vid konjunktursvängningar'. Bland de medelstora företagen med 50-249 anställda är behovet att snabbt variera personalstyrkan den viktigaste faktorn i valet att hyra in personal, bland dessa företag hamnar alternativen 'tillfälligt personalbehov' och 'smidigt vid konjunktursvängningar' högst upp som anledningar till att hyra in personal.

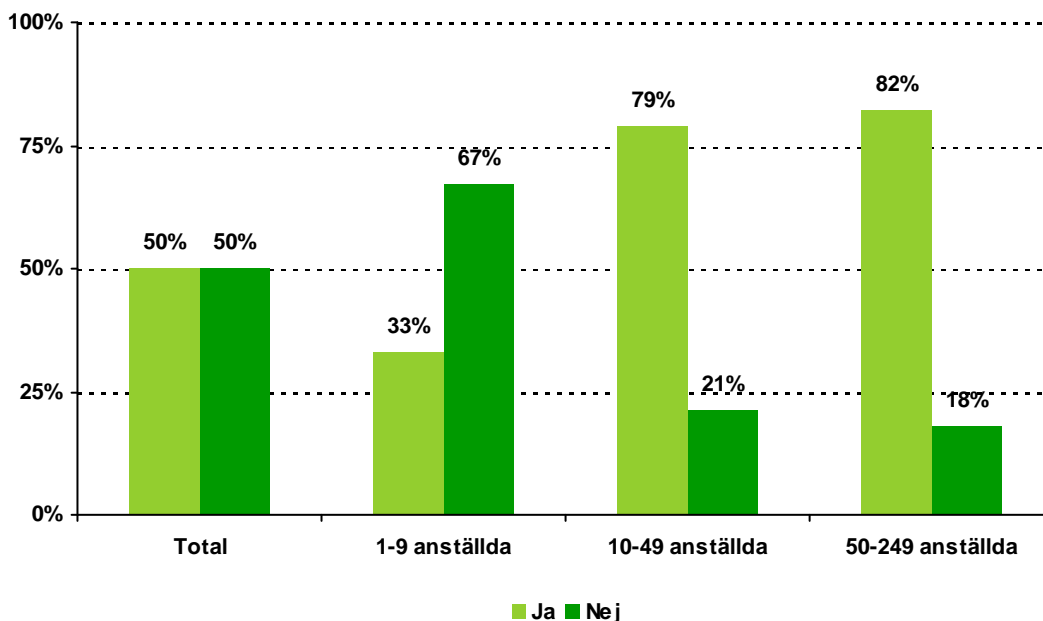
Graf 9: Varför har ni valt att hyra in personal? Uppdelat på företagsstorlek

Egna nätverk viktigast vid nyanställningar

Totalt svarar hälften av företagen att de har nyanställt personal under det senaste året. Bland de minsta är siffran 33 procent, medan hela 82 procent av de medelstora företagen har nyanställt det senaste året, se graf 10.

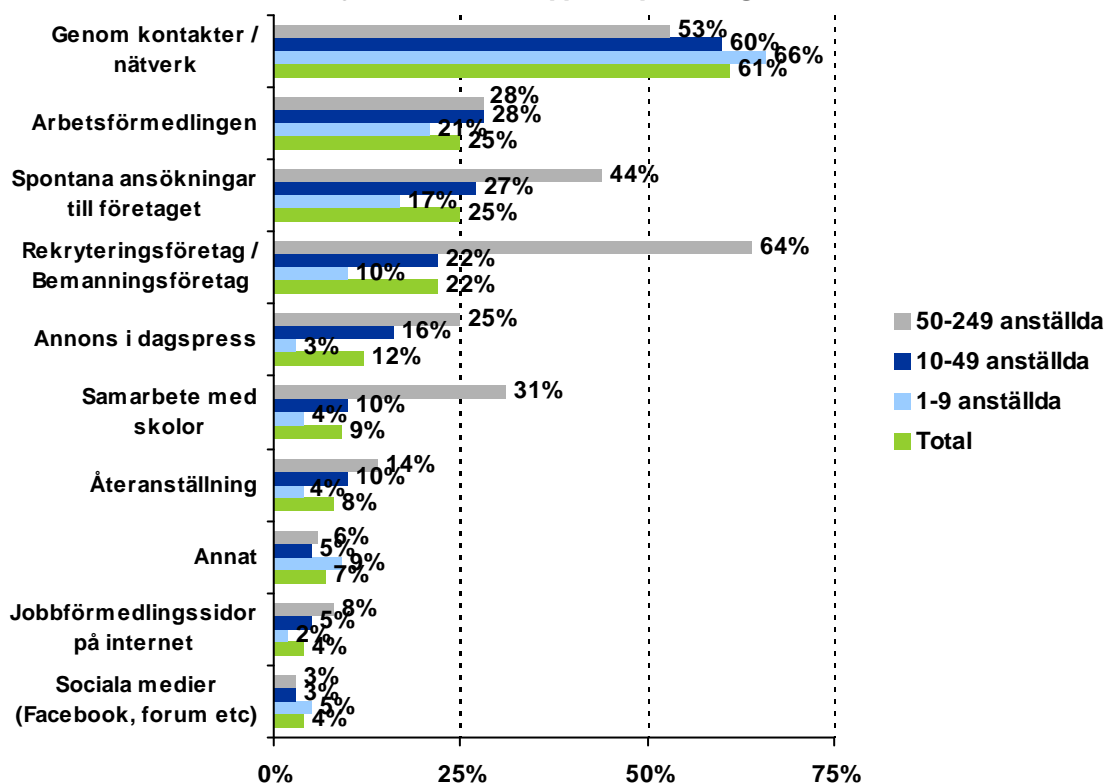
Graf 10: Har ni nyanställt det senaste året? Uppdelat på företagsstorlek

Sett till bransch så är det 53 procent bland tillverkningsföretagen som nyanställt det senaste året, mot 52 procent bland tjänsteföretag och 42 procent bland handelsföretag. Något fler av de kvinnor som driver företag har anställt, jämfört med männen, 56 respektive 48 procent. Många av de nya företagen visar friska tillväxttakter och hela 70 procent av de företag som är yngre än tre år svarar att de har nyanställt det senaste året, samma siffra för företagen som har funnits i längre tid än tre år är 49 procent.

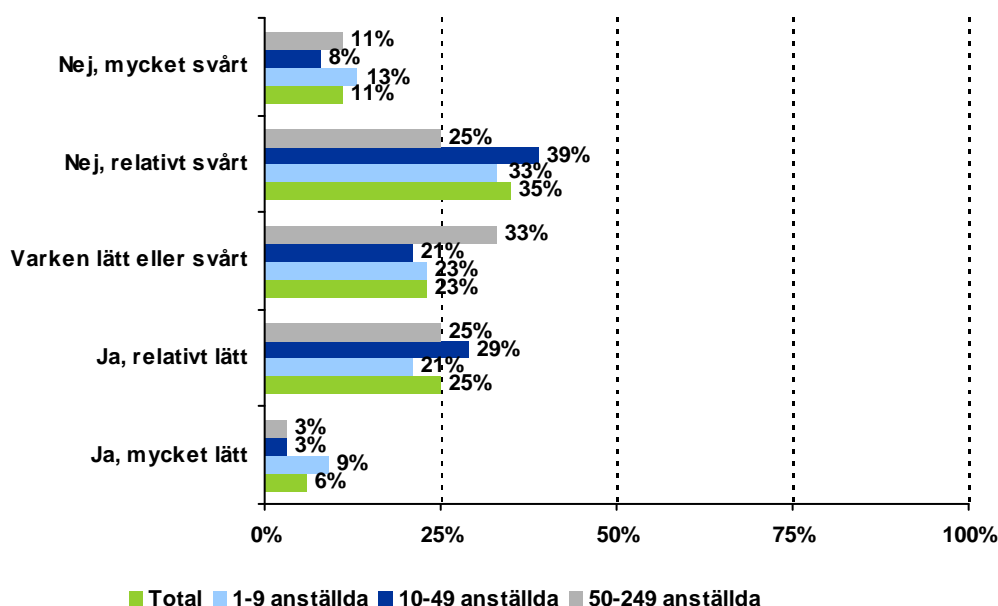
Generellt sett är det absolut vanligaste sättet bland små- och medelstora företag att hitta sina nya medarbetare på genom kontakter och nätverk, vilket 61 procent totalt svarar, se graf 11. Däremot är det vanligare bland de medelstora företagen att använda rekryterings- eller bemanningsföretag. Bland dessa är det även fler som uppger att de hittat medarbetare via spontana ansökningar till företaget eller genom samarbete med skolor.

Graf 11: Hur har ni hittat era nya medarbetare? Uppdelat på företagsstorlek

Många företagare upplever att det är relativt eller mycket svårt att hitta den personal de har sökt, vilket troligen är en av orsakerna till att många hyr in personal och anlitar bemannings- och rekryteringsföretag. Samtidigt är det fler bland de mindre företagen, som inte använt sig av rekryterings- och bemanningsföretag i lika stor utsträckning, som svarar att det varit mycket eller relativt svårt att hitta den personal de sökte. Uppenbarligen är det en stor utmaning bland många av de mindre företagen att hitta sin personal, och här behövs fler studier för att bättre förstå vilka offentliga insatser som skulle kunna underlätta för dem vid deras rekryteringar.

Graf 12: Anser du att det varit lätt att hitta den personal du sökte? Urval: Har nyanställt det senaste året. Uppdelat på företagsstorlek

Om SEB:s Företagarpanel:

SEB:s Företagarekonom startade sommaren 2006 en Företagarpanel, med syfte att få en bättre inblick i små- och medelstora företagens situation och för att bättre kunna föra deras talan i samhällsdebatten. Panelen består nu av flera tusen små- och medelstora företag. Denna panelomgång genomfördes den 27 april till 3 maj och besvarades av 1 412 företagare.

SEB:s Företagarekonom

SEB:s Företagarekonom Ingela Hemming har till uppgift att vara språkrör i frågor som rör små- och medelstora företag. I rollen ingår att bevaka omvärlden utifrån små- och medelstora företags perspektiv för att kunna rapportera om viktiga händelser som berör företagets vardag. Utöver det ska SEB:s Företagarekonom med kompetens och råd underlätta för företag att förbättra sin ekonomi och stärka sin konkurrenskraft.

Ingela Hemming

070-763 82 97

ingela.hemming@seb.se

www.seb.se/foretagarekonomen

Johanna Wahlsten

Statistiskt ansvarig

08-7638072

johanna.wahlsten@seb.se